

Posudek k bakalářské práci
Život dětí v dětském domově Vilšany a jeho slučitelnost s dětskými právy
ETF, obor Pastorační a sociální práce, září 2007

Autorka: Pavlína Techlová
Vedoucí práce: Mgr. Petr Jandejsek
Počet stran: 37 + fotografické přílohy

Pavlína Techlová chce ve své práci „porovnat skutečné podmínky života vilšanských dětí s teoretickým vymezením péče, kterou má dětský domov klientům poskytovat a s právními nástroji, jimiž děti pro ochranu svých práv disponují“ (s. 5). Jedná se o důležité téma a autorka vznáší zásadní otázky ohledně práv klientů ústavní péče, v tomto případě dětí. Bohužel výběr tématu s sebou nese řadu obtížných aspektů a Pavlíně se nepodařilo se všemi vyrovnat. Především je zde jazyková a geografická bariéra, autorka neměla k dispozici aktuální literaturu o stavu ústavní péče na Ukrajině a mohla tak vycházet jen ze své vlastní zkušenosti. Její teze jsou potom příliš často „ve vzduchu“ a stěží se mohou stát seriózním podkladem pro zhodnocení skutečného stavu dětských domovů na Ukrajině.

Práce se dělí do třech kapitol. Rozdělení působí přehledně a řazení témat je logické a srozumitelné.

První kapitola se obecně věnuje dětskému domovu a jeho funkcím. Vychází z předpokladu (správného?), že základní funkce dětského domova jsou stejné u nás i na Ukrajině. Až v závěru kapitoly letmo zmiňuje přímo situaci na Ukrajině. Vytýkám, podobně jako jinde, výskyt obecných hodnotících soudů bez relevantních fakt („... dětské domovy na Ukrajině příliš nedbají na potřeby klientů ... s. 16).

Druhá kapitola se zabývá lidskými právy. Vzhledem k zaměření práce autorka vhodně vybírá zásadní pasáže z mezinárodních lidsko-právních dokumentů, které jsou relevantní k problematice ústavní péče, osob s postižením a dětí. V oddíle 2.4 otevírá zajímavou diskusi o dětech jak nositelích práv; zmiňuje tzv. mocenskou a zájmovou teorii. Doplnil bych, že pro sociální práci je vhodné hovořit ve vztahu k právům také o potřebách (srov. Ife 2001). V oddíle 2.5 identifikuje podle Úmluvy o právech dítěte 4 zásadní oblasti práv, které chce využít jako kritéria pro hodnocení situace ve Vilšanech. Oblasti jsou vybrané dobře, ale autorka se k nim později již nevrací.

Třetí kapitola je teoreticko-praktická a pojednává o dětském domově ve Vilšanech. Na jednu stranu se jedná o nejzajímavější materiál. Na druhou stranu se zde nejvíce projeví odborné nedostatky. Kromě dílčích nesrovnalostí (např. na s. 33 se píše, že všichni klienti mají diagnostikovanou hlubokou mentální retardaci, zatímco na s. 32 stálo, že je zde menší skupinka dětí bez mentálního postižení) mám na mysli především to, že autorka vychází pouze z vlastního zúčastněného pozorování. V pojednání o personálu (oddíl 3.3) by bylo možné provést řízené rozhovory. Autorka nemá k dispozici žádné ukrajinské normy pro fungování ústavů, a tak vychází při srovnání jen ze svého mínění, situace v ČR a mezinárodních práv. Je to škoda, protože práce by jinak mohla mít charakter jakési zprávy pro ukrajinský ekvivalent OMBUDSMANA, ale ve stávající podobě je v tomto smyslu nepoužitelná.

Celkově působí třetí kapitola jako rozvinutější zpráva z praxe; rozvinutá o srovnání s mezinárodními lidsko-právními standardy, které ale není dotážené.

V práci se objevuje řada formálních chyb, překlepů a drobných chyb v gramatice, což ukazuje na časovou tíseň při závěrečné kontrole. Na titulní straně stojí: Evangelická a teologická

fakulta. V obsahu jsou chyby v číslování a ve fontech. Deklarace práv člověka a občana nebyla vydána roku 1978, ale 1789. Na s. 23 a 33 chybí křížové odkazy. Seznam literatury je rozsahem v pořádku, ale chybí aktuální literatura k situaci ústavní péče na Ukrajině.

Přes zmíněnou kritiku práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení E. Při obhajobě by autorka mohla projít 4 oblasti práv dítěte zmíněné na s. 26 a aplikovat je na situaci dětského domova ve Vilšanech.

Petr Jandejsek, 27. srpna 2007